

РЕШЕНИЕ

№ 7356

гр. София, 07.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 11 състав,
в публично заседание на 08.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **8019** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл.118, ал.3 КСО.

Образувано е по жалба на И. В. С. - Н. срещу Решение № 1040-21-701/09.07.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена жалбата срещу Разпореждане №214-00-7315-1/02.06.2021г. на длъжностно лице, с което е отказано парично обезщетение за безработица.

Според жалбоподателката решението и потвърденото с него разпореждане са в противоречие с приложимото национално и европейско законодателство. Съгласно представеното от нея У1, тя има осигурителен период придобит във Великобритания за период 20.03.2019г. – 07.03.2021г. Ако се вземе само периода, в който жалбоподателката е била осигурена във Великобритания до края на преходния период – 20 месеца, то е спазила изискването на чл.54а, ал.4, т.2 от КСО. Твърди, че с отказа за отпускане на парично обезщетение за безработица е нарушен чл.62, §2 вр. с §1 от Регламент (ЕО) №883/2004г. И. Н. попада в обхвата на чл.30, пар.1, б. „а“ от Споразумението за оттеглянето на О. кралство Великобритания и С. И. от Европейския съюз и Европейската общност:...граждани на Съюза, спрямо които се прилага законодателството на О. кралство в края на преходния период,“. До края на преходния период жалбоподателката е била без прекъсване в посочената в б. „а“ от пар. 1 на чл.30 ситуация, т.е. е спазила е изискването на чл.30, пар.2 от Споразумението. Напуснала е Великобритания след края на преходния период и се е завърнала в РБългария, като в срока, предвиден в чл.54а, ал.4, т.2 КСО се е регистрирала като безработна в Агенция по заетостта.

В съдебно заседание жалбоподателката се представлява от адв. Т., която поддържа жалбата, претендира присъждане на адвокатско възнаграждение в размер на 600 лева по представен списък.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С. – град чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Постъпили са писмени бележки. Възражава за прекомерност на адвокатското възнаграждение и моли да му бъде присъдено юрисконсултско такова, съобразно изхода на спора.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

И. С.-Н. има непрекъснат осигурителен период във Великобритания за времето от 20.03.2019 г. до 07.03.2021 г., вкл.

На 18.03.2021г. същата се е регистрирала в Агенция по заетостта – Дирекция „Бюро по труда“ С.. На 21.05.2021г. е подала заявление в ТП на НОИ - С.-град за отпускане на парично обезщетение за безработица (ПОБ), към което е представила копие на преносим документ U1, издаден на 30.03.2021г. от Компетентната институция на Великобритания, с потвърден период на осигурена заетост от 20.08.2016г. до 31.01.2017г. вкл.; и от 20.03.2019г. до 07.03.2021г. вкл. Въз основа на тези данни е извършена преценка на правото на ПОБ от длъжностното лице по осигуряването за безработица в ТП на НОИ - С.-град, което е приело, че заявителят попада в обхвата на чл. 32 от Споразумението за оттегляне на О. кралство Великобритания и С. И. от Европейския съюз.

Разпоредбата на чл.32 от Споразумението определя специалните случаи, които се отнасят за лица които не попадат или вече не попадат в обхвата на чл.30, като за същите се прилага само принципът за сумиране на периоди на осигуряване, заетост, самостоятелна заетост или пребиваване за придобиване на права и задължения, произтичащи от такива периоди. За целите на сумирането на периоди, периодите, завършени преди и след края на преходния период (до 31.12.2020г.) се вземат предвид в съответствие с регламент (ЕО) № 883/2004. Става въпрос за лица, които са придобили осигурителни периоди само преди 31.12.2020г. или преди и след 31.12.2020г., т.е. за тях при преценка на права се прилага националното законодателство, като за придобиване на съответното право се сумират българските и британските периоди.

Според административния орган не е приложима в конкретния случай разпоредбата на чл.30 от Споразумението, тъй като със завръщането си жалбоподателката е прекъснала трансграничната ситуация, в която се е намирала към 31.12.2020г. и е продължила да се намира след тази дата, поради което положението ѝ не обхваща едновременно държава – членка и О. кралство. При съобразяване с обстоятелството, че не е упражнявала трудова дейност в РБългария в последващ осигурителен период, с оспореното Разпореждане №214-00-7315-1/02.06.2021г. на И. В. С. – Н. на основание чл.54ж, ал.1 вр. с чл.54, ал.1 от КСО е постановен отказ за отпускане на ПОБ, на основание чл.32 от Споразумението, поради това, че осигурителните периоди в ОК са от 20.08.2016г. до 31.01.2017г. вкл. и от 20.03.2019г. до 07.03.2021г. вкл., след което няма български осигурителни периоди. Прието е, че не е упражнявала трудова дейност в България, въз основа на прекратяването на която да се преценява право на обезщетение за безработица, вследствие на което няма български осигурителни

периоди, които да бъдат сумирани с британски периоди за придобиване право на обезщетение. Разпореждането е потвърдено с Решение № 1040-21-701/09.07.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. – град.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд - София-град направи следните правни изводи:

Съдът намира, че жалбата е подадена в 14-дневния преклузивен срок от АПК, от надлежна страна и същата е процесуално допустима. Разгледана по същество се явява неоснователна, по следните съображения:

Решението и потвърденото с него разпореждане са издадени от компетентен орган, спазени са административно-производствените правила и правилно е приложен материалният закон.

О. кралство Великобритания и С. И. не е член на Европейския съюз, считано от 31.01.2020г., в полунощ, централноевропейско време, когато влиза в сила Споразумението за оттегляне. Договорен е преходен период от 01.02.2020г. до 31.12.2020г., който има за цел да предостави повече време на гражданите и предприятията да се адаптират, като по време на преходния период О. кралство продължава да прилага правото на Съюза, но не е представлявано в институциите на ЕС.

До 07.03.2021г., вкл. жалбоподателката е работила във Великобритания, на 18.03.2021г. същата се е регистрирала в „Бюро по труда“ С., а на 21.05.2021г. е подала заявление за отпускане на ПОБ в ТП на НОИ С.-град. Т.е. всички релевантни дати, свързани с отпускане на ПОБ са след изтичане на преходния период по Споразумението. До подаване на заявлението няма заетост в България, претендира ПОБ въз основа на заетостта си във Великобритания, като към датата на прекратяване на последната ѝ заетост там, Великобритания е изцяло трета държава за ЕС.

Разпоредбите на Споразумението за оттегляне уреждат пълно или частично прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004г. на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за национална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедура за неговото прилагане в зависимост от това, в коя разпоредба на дял III „Координация на системите за социална сигурност“ попадат заинтересованите лица.

Разпоредбата на чл. 30 от Споразумението за оттегляне определя, спрямо кои лица са приложими правилата за координация на системите за социална сигурност в цялост, като касае лица с периоди на осигуряване до края на преходния период. т.е. - до 31.12.2020г.

Съгласно чл. 30, пар. 2 от Споразумението за оттегляне, лицата по попадат в персоналният обхват на пар. 1 дотогава, докато продължават да се намират без прекъсване в една от описаните ситуации, обхващащи едновременно държава –членка и О. кралство. Съгласно следващата пар. 3, този дял се прилага и по отношение на лица, които не попадат или вече не попадат в обхвата на пар.1, букви а) –д) от същия член, но които попадат в обхвата на чл.10. Според пар. 4 те са обхванати, докато продължават да имат право на пребиваване в приемащата държава, съгласно чл.13 от Споразумението или право на работа в държавата на месторабота, съгласно чл.24 или чл.25.

Чл. 32 от Споразумението за оттегляне се отнася за специални случаи, които не попадат или вече не попадат в чл. 30, като за същите се прилага само принципът на сумиране на периоди на осигуряване, заетост, самостоятелна заетост или пребиваване

за придобиване на права и задължения, произтичащи от такива периоди, т.е. тази норма регламентира частичното прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004г., но само досежно сумирането на завършени осигурителни периоди. За целите на сумирането на периоди, периодите, които са завършили преди и след края на преходния период, се вземат предвид в съответствие с регламент (ЕО) №883/2004. или след 31.12.2020г., но се прилага законодателството на О. кралство, респ. по това на държава - членка. Обхванати са лица - граждани на Съюза и граждани на О. кралство, за които преди края на преходния период се е прилагало законодателството на О. кралство, съответно на държава - членка, които са придобили осигурителни периоди само преди 31.12.2020 г. или преди и след 31.12.2020 г. Или, за тези лица при преценката на правото се прилага националното законодателство, като за придобиване на съответното право се сумират българските и британските периоди.

При прилагане на Споразумението за оттегляне, касаещо преходния период - до 31.12.2020г. са възможни различни хипотези. Ако последният период е британски, започнал и завършил преди 31.12.2020 г., съответно прекратяването на осигуряването във Великобритания е преди 31.12.2020г., след което лицето няма български стаж, преценката на правото на ПОБ следва да е по правилата на Регламент (ЕО) №883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009 г., ако се установи, че България е държава по пребиваване.

Ако последният период е български, започнал и завършил преди 31.12.2020г., и лицето има предходни британски периоди, вкл. прекратяването на осигуряването във Великобритания е преди 31.12.2020г., преценката на правото на ПОБ е по правилата на Регламент (ЕО) №883/2004г. и Регламент (ЕО) № 987/2009г.

Ако последният период е български, започнал и завършил след 31.12.2020г., и има предходен британски период, започнал преди и завършил след 31.12.2020 г. - прилага се Кодекса за социално осигуряване, като само за придобиване на правото и определяне на продължителността на изплащане на ПОБ се отчитат британските осигурителни периоди, придобити преди 31.12.2020г.

Ако последният период е британски, започнал преди и завършил след 31.12.2020г. и прекратяването на осигуряването във Великобритания е след 31.12.2020г. и лицето няма български стаж, както е настоящият случай, следва да се постанови отказ за отпускане на ПОБ, тъй като лицето е вече извън персоналният обхват на чл. 30. ал. 1 от Споразумението за оттегляне, и не отговаря на условията за отпускане на ПОБ по българското законодателство. В тази хипотеза чл. 65 от Регламент (ЕО) №883/2004г. не е приложим, поради прекъсване на трансграничната ситуация със завръщането на лицето в България.

В случая, правилно е прието, че не е приложим чл.30 от Споразумението за оттегляне, тъй като със завръщането си в България И. С.-Н. е прекъсната трансграничната ситуация, в която се е намирала в края на преходния период - 31.12.2020г. и след тази дата положението ѝ не обхваща едновременно държава-членка и О. кралство.

Последният осигурителен период на И. С.-Н. е завършен по законодателството на Великобритания, предвид което компетентна е била институцията на О. кралство, която е следвало да извърши преценката на правото на ПОБ, като при необходимост сумира придобитите периоди от лицето преди последната заетост, по законодателствата на другите държави-членки. За да запази статута си на лице по чл. 30, ал. 1 от Споразумението, И. С.-Н. е следвало да упражни правото си на ПОБ във Великобритания, преди прекъсването на трансграничната ситуация, като

обезщетението е щяло да бъде изплащано в България. С прекъсването на трансграничната ситуация след 31.12.2020г., преценката на ПОБ се извършва по правилата на българското законодателство, т.е. последния период осигурена заетост следва да е придобит по условията на КСО, последното прекратяване да е на правоотношение, регламентирано по българското законодателство, за да се пристъпи към сумиране на осигурителни периоди от Великобритания.

Горното тълкуване е съгласно целта на Споразумението, след изтичане на преходния период и окончателното излизане на Великобритания от ЕС да се прилага съответното национално законодателство, като се запази само общия принцип на сумиране на осигурителни периоди, без същите да служат за изчисляване размера на ПОБ.

От изложеното следва, че оспорваният административен акт с издаден в съответствие с действащите материално правни разпоредби на националното законодателство и отговаря на изискванията на разпоредбите на Споразумението за оттегляне на О. кралство и С. И. от Европейския съюз. При този изход на делото на ответника се дължи поисканото юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на основание чл.78, ал.8 от ГПК вр. с чл.24 от НЗПП в размер на 100 /сто/ лева.

По изложените съображения и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. В. С. - Н. срещу Решение № 1040-21-701/09.07.2021г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена жалбата срещу Разпореждане №214-00-7315-1/02.06.2021г. на длъжностно лице, с което е отказано парично обезщетение за безработица.

ОСЪЖДА И. В. С. - Н. да заплати на ТП на НОИ С.-град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100/сто/ лева.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл.119, вр. с чл.117, ал.1, т.2 буква б) от КСО.

СЪДИЯ: